DAROMADLAR VA XARAJATLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH

Zarova Yulduz Komil qizi
70410101-Buxg'alteriya hisobi mutaxassisligi magistranti

Ilmiy-pedagogik ish rahbari: K.R. Hotamov
Buxgalteriya hisobi va audit kafedrasi mudiri, i.f.f.d.(PhD)
Soliq qo'mitasi huzuridagi Fiskal instituti

Annotatsiya. Daromadlar - bu sub`ektning xo`jalik faoliyati natijasida, odatda, ijara haqi, foizlar, litsenziya to`lovlari va dividendlar shaklida daromad keltiradigan faoliyat turi hisoblanadi, ya`ni tovarlarning sotilishi, xizmatlarning ko`rsatilishi yoki boshqa shaxslarning xo`jalik sub`ektining resurslaridan foydalanishi natijasida aktivlarning kelib tushishi yoki majburiyatlarning kamayishi orqali ro'y beradigan iqtisodiyresurslarningko`payishidir.
Harajatlar deb- bu aktivlarning kamayishi yoki foydani ko`paytirish maqsadida xo`jalik faoliyatidan kelib chiqadigan majburiyatlarni o`z zimmasiga olish orqali ro`y beradigan iqtisodiy resurslarning kamayishiga aytiladi.
Abstract. Income is a type of activity that generates income as a result of the subject's economic activity, usually in the form of rent, interest, license fees and dividends, that is, the sale of goods, the provision of services or other persons' economic activities. is an increase in economic resources that occurs through the creation of assets or the reduction of liabilities as a result of the use of the company's resources. Expenses are the reduction of economic resources that occur due to the reduction of assets or the assumption of obligations arising from economic activity in order to increase profit.
Kalit so'zlar: Xarajat. Daromad. Hisobot. Majburiyat. Iqtisodiy resurs. Litsenziya to'lovlari. Dividentlar.
Keywords: Cost. Income. Report. Obligation. Economic resource. License fees. Dividends.
Xarajatlar bu aktivlarning kamayishi yoki foydani ko'paytirish maqsadida xo'jalik faoliyatidan kelib chiqadigan majburiyatlarni o'z zimmasiga olish orqali ro'y beradigan iqtisodiy resurslarning kamayishidir. Foyda xo'jalik sub'ektiga ta'sir etadigan asosiy va asosiy bo'lmagan faoliyat va hodisalar, sharoitlar natijasida

kapitalning ko‘payishi bo‘lib xususiy kapitalga to`lanadigan badallar bundan mustasnodir. Zararlar - bu asosiy faoliyat va barcha boshqa operatsiyalar, hodisalar, sharoitlar natijasida xususiy kapitalining kamayishi bo`lib, xarajatlar yoki xususiy kapitalning taqsimlanishi natijasidagi kamayish bundan mustasnodir. Buxgalteriya hisobining kontseptual asoslariga binoan moliyaviy hisobot-larda aks ettirilishi lozim ettita elementlarning to`rttasi ana shu mod-dalar guruhlari ekanligini eslatgan holda talabaga ularning moliyaviy hisobot tarkibida aks ettirilish jarayonini tushuntirib o`tish lozim deb o`ylaymiz. Daromadlar va xarajatlar to`g`risidagi ma`lumotlar “Moliyaviy natijalar to`g`risidagi hisobot” tarkibida aks ettirilib, ular xo`jalik yurituvchi sub`ekt faoliyatining hisobot davridagi moliyaviy natijalarining foyda yoki zarar ekan-ligini aniqlash uchun ishlatiladi. Foyda (zarar) daromadlar va xarajatlarni bir-biri bilan solishtirish natijasida aniqlanadi, ya`ni: **Daromadlar - xarajatlar = foyda (zarar)** Moliyaviy natijalarni aniqlash tartibini talabaga tushuntirish uchun, bizning nazarimizda, “Moliyaviy natijalar to`g`risidagi hisobot”da aks etti-riluvchi ko`rsatkichlarning shakllanish tartibini ko`rib chiqish kerak.“Moliyaviy natijalar to`g`risidagi” hisobotda daromadlar, xarajatlar, foyda va zararlar xo`jalik yurituvchi sub`ektlarning quyidagi faoliyat sohalari bo`yicha aks ettiriladi: asosiy faoliyat investitsion faoliyat, moliyaviy faoliyat.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Egamberdiyev E. Mikroiqtisodiyot. T.: “G‘afur G‘ulom” 2012
2. Salimov B. T. Salimov B. B. Mikroiqtisodiyot. TDIU T.: 2013
3. G’ulomov S. Alimov R. Mikroiqtisodiyot. T.: “Sharq” 2012
4. R. Pindayk. D. Rubinfeld Mikroiqtisodiyot Inglizcha nashridan tarjima T.: 2012
5. INTERNET SAYTLARI:
6. www.google.com
7. www.ziyonet.uz
8. www.ecocomics.ru